

Θέμα 1ο: Σάββατο 8 / Κυριακή 9 Οκτωβρίου 2022

Η ΚΑΤΑ ΘΕΟΝ ΕΛΠΙΔΑ

Διαβάζοντας πρόσφατες στατιστικές διαπιστώνουμε ότι τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί κατά πολύ τα περιστατικά αυτοκτονιών στη χώρα μας. Το φαινόμενο έγινε ιδιαίτερα έντονο μετά την εκδήλωση της οικονομικής ύφεσης. Κάποτε τέτοιου είδους γεγονότα συνέβαιναν κυρίως στο εξωτερικό και ήταν εξαιρετικά σπάνια στην Ελλάδα. Πλέον δυστυχώς τα συναντούμε όλο και συχνότερα. Το ίδιο ισχύει και για την εμφάνιση της κατάθλιψης και άλλων ψυχικών και ψυχολογικών διαταραχών. Και εύλογα δημιουργείται το ερώτημα: Οι προηγούμενες γενιές που πέρασαν από πολύ δύσκολες καταστάσεις φτώχειας και πολέμου, όπως για παράδειγμα η γερμανική κατοχή και ο εμφύλιος πόλεμος, για ποιο λόγο δεν εμφάνιζαν τέτοια συμπτώματα;

Αν ανατρέξει κανείς λίγα χρόνια πίσω θα διαπιστώσει ότι τότε υπήρχαν ακόμη οι αξίες, οι οποίες στήριζαν τη ζωή των ανθρώπων. Οι οικογένειες ήταν δεμένες, η πατρίδα αποτελούσε ύψιστο ιδανικό των ανθρώπων, αξία ικανή για να θυσιάσουν και τη ζωή τους ακόμη και το κυριότερο υπήρχε πίστη και φόβος Θεού. Μόνο η πίστη σε έναν παντοδύναμο και στοργικό Θεό Πατέρα μπορεί να κρατήσει όρθιο τον άνθρωπο, όταν βλέπει όλες τις ελπίδες του να καταρρέουν.

Ποια είναι η δύναμη της ελπίδας;

Σύμφωνα με τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο η δύναμη της ελπίδας στον Χριστό είναι μεγάλη. Ο άνθρωπος βρίσκει διέξοδο μέσα στα αδιέξοδα. Αποτελεί ακατανίκητη δύναμη που βοηθά τους ανίσχυρους να υπερτερούν έναντι των φαινομενικά ισχυρότερων. Η ελπίδα του χριστιανού πηγάζει από την πίστη, η οποία δεν είναι ούτε αφελής αισιοδοξία, ούτε αδικαιολόγητη απαισιοδοξία. Ο πιστός δεν είναι ούτε εύπιστος και επιπόλαιος όπως ο αισιόδοξος, ούτε τυφλός και προκατειλημμένος όπως ο απαισιόδοξος. Η φωτισμένη πίστη του τον βοηθάει να έχει σωστές αντιλήψεις και θέσεις για τη ζωή.

Με ποιον τρόπο μπορούμε να αφήσουμε την ελπίδα μας στον Χριστό;

Όπως έχουμε αναφέρει και στο παρελθόν, η σχέση μας με τον Χριστό είναι μία ζωντανή σχέση δύο προσώπων. Αν δεν το συνειδητοποιήσουμε αυτό μπορεί να διακηρύττουμε ότι είμαστε χριστιανοί, χωρίς όμως να το βιώνουμε. Τα μικρά παιδιά εμπιστεύονται πλήρως τη ζωή τους στους γονείς τους για αυτό και πολλές φορές για πολλά πράγματα έχουν άγνοια. Το νου τους το έχουν στο παιχνίδι, διότι γνωρίζουν ότι οι γονείς τους θα φροντίσουν για ότι πρόκειται να χρειαστούν. Τέτοια πρέπει να γίνει και η σχέση μας με το Θεό. Πόσο πιο ήρεμοι θα γίνουμε αν εμπιστευτούμε απόλυτα τη ζωή μας στην πρόνοιά Του και παραδοθούμε στην αγάπη Του; Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι ανθρωπίνως δε θα καταβάλλουμε τα δυνατά μας για την επίτευξη των στόχων μας και την κάλυψη των βιολογικών αναγκών μας. Θα πρέπει όμως να είμαστε ανοιχτοί σε οποιοδήποτε αποτέλεσμα. Η Εκκλησία μας μέσα στη θεία Λειτουργία πολύ σοφά εύχεται: «Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ... παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα», που σημαίνει ότι παρακαλούμε το Θεό να επιτρέψει στη ζωή μας να γίνει αυτό που θα ωφελήσει περισσότερο την ψυχή μας και όχι αυτό που πιθανώς εμείς θα θέλαμε. Αυτό οι πατέρες το ονομάζουν εκκοπή του ιδίου θελήματος και μας βοηθάει πολύ στον πνευματικό μας αγώνα.

Με ποια μέσα θα ενισχύσουμε τη Χριστιανική ελπίδα μέσα μας;

Ο Άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης μας απαντάει ότι τα μέσα που θα χρησιμοποιήσουμε δεν είναι άλλα από τα γνωστά όπλα της Εκκλησίας μας, δηλαδή η συχνή προσευχή, η μετοχή μας στα μυστήρια της εξομολόγησης και της Θείας Κοινωνίας και η μελέτη του λόγου του Θεού.

Οι Πατέρες δίνουν μεγάλη έμφαση στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας και καταδικάζουν οποιαδήποτε προσπάθεια εκτός αυτής, καθώς οι επιθέσεις του πειρασμού είναι σφοδρές και ο άνθρωπος από μόνος του χωρίς την καθοδήγηση του πνευματικού του και τη βοήθεια του Θεού δεν μπορεί να τις αντιπαρέλθει.

Πού οφείλεται η απελπισία και πού μπορεί να οδηγήσει τον άνθρωπο;

Η απελπισία είναι η χειρότερη αμαρτία διότι δεν αφήνει τον άνθρωπο να μετανοήσει. Στην ιστορία της πίστης μας δύο πρόσωπα περίτρανα επιβεβαιώνουν τον παραπάνω λόγο. Το ένα είναι ο Ιούδας, ο οποίος όταν συνειδητοποίησε το μέγεθος της αμαρτίας του, αντί να ζητήσει συγχώρεση από τον Χριστό, απελπίστηκε και αυτοκτόνησε. Το δεύτερο πρόσωπο είναι ο Απόστολος Πέτρος, ο οποίος ενώ αρνήθηκε τον Χριστό όχι μία, αλλά τρεις φορές όπως αναφέρεται στο Ευαγγέλιο, δεν απελπίστηκε, αλλά ταπεινά έκλαψε αναγνωρίζοντας την αδυναμία του.

Ο Θεός είναι πάντα έτοιμος να μας δεχτεί κοντά Του. Ακόμη και όταν έχουμε πέσει στη χειρότερη αμαρτία. Γι' αυτό και οι πνευματικοί πατέρες μας, μας προτρέπουν σε μετάνοια. Δεν υπάρχει ασυγχώρητη αμαρτία για τον Θεό. Μόνο η αμετανοησία και η απελπισία μπορούν να μας χωρίσουν από την άπειρη αγάπη και το έλεός Του.

Ο πρόσφατα ανακηρυχθείς Άγιος της Εκκλησίας μας, Άγιος Πορφύριος, έλεγε ότι μέσα στην Εκκλησία δεν υπάρχει απελπισία, ό,τι κι αν έχεις κάνει, ό,τι κι αν έχεις υποστεί. Στεναχώρια μπορεί να υπάρχει, όχι όμως απελπισία. Ο Θεός μέσα από την εξομολόγηση βοηθάει τον άνθρωπο και ξεπερνά αυτά που μπορεί να τον οδηγήσουν στα έσχατα όρια της απελπισίας.

Επίσης έλεγε: Έχει ο Θεός. Εκεί που απελπίζεσαι, σου στέλνει κάτι που δεν το περιμένεις ... αρκεί να Τον πιστεύεις και να Τον αγαπάς. Όπως και Εκείνος μας αγαπά και φροντίζει για μας, όπως ο κάθε πατέρας για τα παιδιά του. Και όλοι μας είμαστε παιδιά του Θεού. Και ότι καλό έχουμε το έχουμε από τον Θεό. Είναι δικό Του το δώρο. «πᾶσα δόσις ἀγαθῆ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστὶ καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων».

Οι λόγοι παρηγορίας και ελπίδας της Εκκλησίας είναι αληθινοί ή απλά προσπαθούν να παρηγορήσουν τους ανθρώπους;

Σε περιπτώσεις μεγάλου πόνου μόνο ο λόγος της Εκκλησίας είναι πραγματικά παρήγορος. Στους συγγενείς των κεκοιμημένων υπενθυμίζει ότι η πραγματική πατρίδα μας είναι ο Ουρανός και ότι ο καθένας θα συναντήσει τα αγαπημένα του πρόσωπα στη Δευτέρα Παρουσία. Ο Χριστός με την Ανάστασή Του νίκησε για λογαριασμό του ανθρώπινου γένους το θάνατο. Σε περιπτώσεις δύσκολων ασθενειών ο Άγιος Παΐσιος έλεγε ότι δε ζούμε για αυτόν τον κόσμο. Το θέμα δεν είναι να είμαστε καλά εδώ αλλά να

είμαστε έτοιμοι να πάμε κοντά στο Θεό. Αν δεν το καταλάβει κανείς αυτό ή θα χαίρεται ή θα λυπάται κοσμικά και σε όλη του τη ζωή θα ταλαιπωρείται άδικα. Όταν ο άνθρωπος αφεθεί με πίστη στον Θεό Εκείνος τον ενισχύει και τον ενδυναμώνει από αυτήν εδώ τη ζωή. Αν δεν αισθανθούμε την αγάπη και την παρουσία Του από αυτόν εδώ τον κόσμο, λένε οι Πατέρες ότι ούτε στον άλλο κόσμο θα είμαστε κοντά Του.

Ο Θεός μας έχει δώσει το μεγαλύτερο δώρο Του. Τη δυνατότητα να Τον γνωρίσουμε και να ζήσουμε κοντά Του μέσα από τα μυστήρια της Εκκλησίας μας. Για αυτόν και μόνο το λόγο η ελπίδα πρέπει να κατακλύζει την καρδιά μας. Ζώντας με αυτόν τον τρόπο θα γίνουμε φωτεινό παράδειγμα βοηθώντας πνευματικά και άλλους ανθρώπους.